

[Jacob Sørensen.]

dres, jo igennem folketinget først, og så får vi lejlighed til at se på tingene. Hvis ministeriet samtidig fastholder den praksis, som har været gældende hidtil med hensyn til vurdering af renterne, så er min betænkelighed væk.

(Kort bemærkning).

Maisted (FP):

Til hr. Bernhard Baunsgaard vil jeg blot sige, at teksten var den samme, men forudsætningerne var noget forskellige. Jeg tror nok, hr. Bernhard Baunsgaard ved, at vi ønsker at afskaffe indkomstskatten, og når indkomstskatten er afskaffet, så er det en noget anden problemstilling, vi har, end når vi begynder at regne ud fra den skattepligtige indkomst og derefter skal til at tildele sociale ydelser. Det må dog være to forskellige problemstillinger.

Hermed sluttede forhandlingen.

Forslaget til folketingsbeslutning vedtoges med 104 stemmer mod 31; 1 medlem stemte hverken for eller imod.

Formanden:

Der vil nu blive givet socialministeren meddelelse om denne vedtagelse.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om tipning og om ophævelse af lov om afgift af tipning.

(Lovforslag nr. 182. Fremsat 30/1 76).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Camre (S):

Det foreliggende lovforslag har på forhånd været omgærdet af en meget stærk interesse. Det er naturligt, fordi så mange organisationer, idrætslige som ikke-idrætslige, er afhængige af den økonomiske støtte, de får fra tipsmidlerne.

Udgangspunktet for det foreliggende lovforslag har været idrætsudvalgets betænkning nr. 709/74. Det foreslås i betænkningen, at støtten til idrætsformål fordeles på en anden måde end hidtil mellem idrætsorganisationerne indbyrdes, og at visse an-

dre ungdomsformål — det, man i betænkningen kalder idébestemt og internationalt ungdomsarbejde — støttes af tipsmidlerne.

Idrætsudvalgets flertal indstiller således, at tipsoverskuddet skal fordeles med 80 pct. til idrætsformål og 20 pct. til det nævnte internationale og idébestemte ungdomsarbejde og til ungdommens friluftsliv. Det ungdomsarbejde, der altså her er tale om for de 20 pct.s vedkommende, er det ikke-idrætslige eller fagligt bestemte, og det omfatter eksempelvis spejderorganisationerne og politiske ungdomsorganisationer.

Det vil sige, at idrætsudvalget foreslår, at tipsstøtten til velgørende og almennyttige formål og almenkulturelle formål skal ophøre, og at staten i stedet skal støtte disse formål ved hjælp af midler, som staten i øvrigt får ind ved afgifter af tipningen eller på anden måde.

Socialdemokratiet forstår fuldt ud de interesser, der har været fra de nævnte ikke-idrætslige ungdomsorganisationers side i at få en så stor støtte som muligt til deres værdifulde arbejde. Men under de herskende økonomiske vilkår har regeringen altså ikke fundet det rimeligt at hente flere penge i statskassen til den almenkulturelle virksomhed og til almennyttige formål, og derfor forudsætter lovforslaget, at disse formål stadig tilgodeses ud af tipsoverskuddet.

Det foreliggende lovforslag indebærer, at de midler, der i alt fordeles til de idrætslige såvel som til de ikke-idrætslige formål, stiger fra 67 mill. kr. i 1975-76 til ca. 80 mill. kr. i 1976-77. Herved vil idrætsorganisationerne alene få en fremgang fra ca. 54,7 mill. kr. til ca. 64 mill. kr., altså 10 mill. kr. rundt regnet. De organisationer, som varetager det idébestemte, ikke-idrætslige arbejde, vil også få en fremgang, nemlig fra knap 1/2 mill. kr. til 4,6 mill. kr. Man kan dog rejse spørgsmålet, hvorvidt det idébestemte ungdomsarbejde fortsat kan opretholde de ca. 1,2 mill. kr., det hidtil har modtaget af puljen til støtte af ungdommens friluftsliv. Skulle dette tilskud falde helt bort, bliver stigningen i den støtte, som det ikke-idrætslige, idébestemte ungdomsarbejde opnår via tipsloven, fra ca. 1,7 mill. kr. til 4,6 mill. kr., altså 2,9 mill. kr.

Efter forslaget i betænkningen ville de samme organisationer ganske vist have modtaget ikke mindre end 13,2 mill. kr., og man

[Samrø.]

forstår jo meget vel, at der med forventninger om en så betydelig stigning i deres støtte hersker en ikke ringe skuffelse. Men som sagt, hvis det idébestemte, ikke-idrætslige arbejde skulle have støtte af denne størrelse, ville det gå ud over andre lige så værdifulde formål.

Disse problemer må vi nu drøfte nærmere i udvalget. Regeringen har tilkendegivet, at den er indstillet på at tage spørgsmålet om fordelingen af midlerne op igen i 1978, hvor man så kan bedømme, hvorledes det er gået under den nu foreslåede ordning. Alt taget i betragtning må vi erkende, at tiden ikke er inde til nye betydelige statslige udgifter.

Lovforslaget rummer en ophævelse af den særlige rækkeafgift og en forhøjelse af bevillingsafgiften fra 15 til 20 pct. Det indebærer samtidig en ophævelse af det nuværende forhold mod at modtage indskud til tipningen fra børn og unge under 18 år, og en ophævelse af forbuddet mod avertering for tipssystemer, såkaldte systemnøgler o. lign., som man hidtil har frygtet solgt af mennesker, som ville foregøgle spillerne urealistiske gevinstmuligheder. Disse problemer kan i dag løses over myndighedsloven og over reglerne i markedsføringsloven.

Jeg skal på socialdemokratiets vegne anbefale lovforslaget til behandling i folketingets udvalg vedrørende skatter og afgifter.

Brixtofte (V):

Jeg kan forstå, at socialdemokratiet kun foreslår forslaget henvist til behandling i udvalget og ikke til vedtagelse. Deri håber jeg at der ligger en åbning fra socialdemokratiets side, således at man måske kan skabe et større flertal for at ændre dette lovforslag, for jeg kan godt med det samme på venstres vegne sige, at således som lovforslaget er udformet, er venstre imod. Venstre kan godt medvirke til afgiftsomlægningerne, der er yderst fornuftige, men vi kan ikke medvirke til den ændrede fordeling af tipoverskud i forhold til den oprindelige betænkningstanke. Jeg vil godt have lov til at citere fra betænkning nr. 709, „Idrætten og friluftslivet“, fra 1974, side 95. Det, der her er beskrevet, er forholdet mellem det idébestemte ungdomsarbejde og idrætsorganisationerne. Der står udtrykkelig:

„Udvalgets flertal finder det derfor også

naturligt nu at foreslå at lade tipsloven komme også dette ikke-idrætslige ungdomsarbejde til gode.

Dette frivillige ungdomsarbejde har sin naturlige plads ved siden af idræts- og friluftslivsarbejdet med den særlige opgave at engagere unge i en debat om politiske, religiøse og etiske spørgsmål. En sådan debat må anses for vigtig for demokratiet. Siden 2. verdenskrig er disse organisationers andel i det samlede ungdomsarbejde faldet betænkkeligt, bl. a. fordi deres arbejdsbetingelser er blevet væsentligt forringet i forhold til andet ungdomsarbejde.

Det er flertallets opfattelse, at det ikke-idrætslige, idébestemte ungdomsarbejdes vanskeligheder for en stor del skyldes de centrale organers manglende evne til at tilfredsstille de krav, der stilles til dem, bl. a. som følge af svigtende økonomi. Udvalgets flertal ser nu en mulighed for at ændre på dette forhold og dermed igen understrege tipslovens karakter af en ungdoms- og idrætslov ved at fremsætte forslag om økonomisk støtte til ikke-idrætslige, idébestemte ungdomsorganisationers centrale virksomhed.“

Lidt længere nede på samme side står der:

„Med den foreslåede fordeling opnås tillige en ligestilling i tilskuddet mellem idrætten og de ikke-idrætslige ungdomsorganisationer, idet forholdet 4:1 svarer nogenlunde til antallet af aktive medlemmer i de to former for ungdomsarbejde.“

Venstre kan tilslutte sig betænkningens flertal. Venstre kan tilslutte sig, at det idébestemte ungdomsarbejde skal have samme vilkår som idrættens arbejde. Venstre kan derfor tilslutte sig, at man med lovforslaget tilgodeser idrætten, men venstre vil også have, at man tager hensyn til det idébestemte ungdomsarbejde. Derfor kan jeg allerede nu sige, at venstre vil komme med ændringsforslag, der tilgodeser spejderne, de religiøse ungdomsforeninger, amatørteaterfolkene, de politiske ungdomsorganisationer og de internationale udviklingsorganisationer, og disse ændringsforslag vil blive udformet på en sådan måde, at man samtidig — som lovforslaget — tilgodeser idrætten.

Jeg må sige, at jeg er dybt skuffet over socialdemokratiet. Socialdemokratiet har ligesom venstre dybe rødder i den folkelige oplysningsbevægelse, og alligevel skal vi i

[Brixtofte.]

dag se, at en socialdemokratisk regering kommer med lovforslag, der i den grad betyder en diskrimination over for det idébestemte ungdomsarbejde. Og ikke alene det. Vi må også se, at man har tilsidesat en betænkningens flertal, en betænkning, som såvel idrætten som Dansk Ungdoms Fællesråd har underskrevet og dermed indirekte har tilsluttet sig en aftale mellem på den ene side idrætsorganisationerne og på den anden side det idébestemte ungdomsarbejde.

Til sidst vil jeg sige, at venstre også er imod det forslag i bemærkningerne, hvor der står, at ministeren for fremtiden ønsker, at fordelingen af tipsmidlerne skal godkendes i hovedposter i finansudvalget. Det vil altså sige, at en minister dermed har mulighed for at skjule en enkelt kontroversiel post inden for et hovedbudget. Denne ændrede fremgangsmåde kan venstre ikke tilslutte sig. Derfor vil jeg til sidst sige, at hvis ikke der vindes forståelse for venstres ændringsforslag, så vil venstre stemme imod dette lovforslag.

Svend Andersen (Rosk. a.) (FP):

Fremskridtspartiet har fremsat et lovforslag om afsocialisering af tipsloven. Vi mener ikke, at det kan være en statsopgave at drive spil, og derfor foreslår vi, at der uddeles koncessioner, f. eks. til Dansk Idræts-Forbund, og så må det være op til dem at drive tipstjenesten. Det er ikke noget, staten skal blande sig i. Af andre ting i det forslag, vi har fremsat, fremgår det også, at vi mener, at der skal bevares en 15 pct.s afgift af gevinstbeløbet af det, der overstiger 200 kr., og vi ønsker også bevaret 5-øresafgiften og afgiften på 15 pct. af indskudssummen. Endvidere foreslår vi ophævelse af de gældende regler, hvorefter børn og unge mennesker under 18 år ikke må deltage i tipning eller være bud for voksne tippere ved indbetaling af indskud.

Vores stilling til det af ministeren fremsatte forslag vil være helt afhængig af, i hvor høj grad vi kan få rykket ministerens forslag hen i retning af det, vi mener der skal gennemføres.

Svend Haugaard (RV):

Der er en række tekniske forhold i forslaget, som egner sig bedst til udvalg. Jeg

vil tro, at det radikale venstre kan give sin tilslutning til en del ændringer, f. eks. med hensyn til rækkeafgift og omsætningsafgift, supplement til ledelsen af de ansatte, problemet med dem under 18 år, og vi vil også gerne drøfte spørgsmålet om at få lidt enklere forhold til finansudvalget.

Med i disse mere tekniske ting ligger måske også den største del af enigheden. Når vi kommer til en fordeling af pengene til de mange gode formål, så kniber det noget mere med at være enig i forslaget.

I betænkning nr. 709/74 om idrætten og friluftslivet gives der den indstilling, at 80 pct. af overskuddet skulle gå til idrætten og 20 pct. til det idébetonede ungdomsarbejde og Friluftsrådet. Under idrætsdebatten sagde jeg på det radikale venstres vegne, at denne indstilling syntes vi var fornuftig, og den gik vi ind for, og det står stadig fast.

Der er et meget stort antal foreninger, der har drøftet disse spørgsmål igennem betænkningen, og som er nået frem til enighed om en ligestilling, og det synes jeg ikke man sådan uden videre kan tilsidesætte, især ikke når netop denne indstilling om ligestilling er så fornuftig, som den er. Dette forslag går ifølge betænkningen ud på, at man får stort set ens tilskud pr. medlem, og det lyder meget rimeligt, idet det bliver svært for nogen at sige, at den ene forenings somfundsindsats er stort mere værd end den andens, altså at de skulle være lige nyttige.

Under idrætsdebatten blev det også fremhævet, at idrætten havde meget stor samfunds betydning. Den fik denne fortjente anerkendelse, og idrætten får altså også her sin andel i forhold til det, der anvises i betænkningen, mens derimod det idébetonede ungdomsarbejde beskæres meget stærkt, og også her foregår der jo et værdifuldt ungdomsarbejde. Uanset om det er de religiøse foreninger, spejderorganisationerne eller politiske ungdomsorganisationer, så foregår der virkelig noget ungdomsarbejde, som har stor værdi for samfundet. Der er en meget opofrende indsats både fra ledere og instruktører, i reglen helt ulønnet. Man kan være enig eller uenig i selve formen for den slags ungdomsarbejde, men givet er det i hvert tilfælde, at det er en samfundsindsats af betydning.

Lovforslaget vil, hvis man tager hensyn til de forventede indtægter i det kommende

[Svend Haugaard.]

år, fordele 42 kr. til hvert medlem inden for idrætsorganisationerne, men kun 11 kr. til det idébetonede ungdomsarbejde. Her er det ofte sådan, at man i forvejen selv har en kontingentudgift på 100 kr. eller deromkring, og det vil altså betyde, at 11 kr. i forhold til det synes et meget beskedent beløb. Der gives ganske vist løfte om, at man i 1978 vil tage sagen op igen. Det er lidt længe at vente for dem, der måske går ned i mellemtiden, fordi det tilskud, de får, er livsafgørende for organisationen, og der er jo enkelte organisationer, der går så stærkt ned, at det bliver meget alvorligt for dem. Også for de andre, som ikke får nogen egentlig forøgelse, ikke følger pengeforringelsen op, er sagen ret alvorlig. Det er jo sådan, at de offentlige eller halvoffentlige initiativer i reglen får dækning med 100 pct., eller i hvert tilfælde nær ved 100 pct., hvorimod foreningerne, som disse offentlige initiativer for så vidt konkurrerer med, kun får en dækning på 10-12 pct.

Jeg er enig i, som det er blevet sagt, at det havde været heldigt, om fritidsloven havde været revideret på samme tidspunkt som tipsloven, fordi der er jo en § 105 her, hvis eventuelle ændring kan få indflydelse på den fordeling, der skulle ske ifølge tipsloven. Da det nu ikke sker, er det i hvert tilfælde afgjort nødvendigt, at de idébetonede foreninger sikres på den måde, det kan ske igennem en anden fordeling i tipsloven.

Nu er det jo rigtigt, som hr. Camre sagde, at man ikke skulle komme med nye betydelige statsudgifter, men det er jo heller ikke det, der er tale om. Der er tale om, at staten har fået vel omkring 25 mill. kr.s forøgelse i sine indtægter på dette område inden for de sidste to år, og der skulle være en mulighed for, at man ud af dette beløb var i stand til at tage de tilskud til kulturelt og socialt arbejde og indsats på forskellig vis, som også vi finder er vigtigt. Min konklusion bliver derfor, at der skal være lige vilkår for idræt og idébetonet ungdomsarbejde, og den fordelingsnøgle, der er anvist i betænkning nr. 709/74, synes vi er god, og den kan vi tilslutte os.

Det sociale og kulturelle område må da tages ud af statsafgiften. Hvis man absolut vil have en fast procent i forhold til tipsoverskuddet, ja, så kan man ændre stats-

afgiften på en sådan måde, at der bliver et lidt større overskud at fordele af, så der stadig væk bliver det samme beløb til foreningerne.

Jeg vil gerne henstille til ministeren, at han straks tænker lidt på de ændringsforslag, der skal til, for hvis ikke det sker fra ministerens side, så vil det ganske afgjort ske fra anden side. Endelig må jeg henstille, at regeringen tænker på at koordinere det her lidt mere, eventuelt samle det under ét enkelt ministerium.

Stetter (KF):

Ministeren for skatter og afgifter fremsætter forslaget, som vedrører finans-, indenrigs-, undervisnings-, kultur- og endelig miljøministeren, som alle skal være med til at fordele midlerne. I alt 6 ministerier er impliceret i tipsloven, og vi vil foreslå, at der sker en forenkling. Vi vil søge tilslutning til, at fordelingen af tipsmidler skal ske fra et enkelt ministerium. Det kan ikke være nødvendigt, at så mange instanser skal blandes ind i fordelingen, og at så mange formentlig højt kvalificerede medarbejdere skal arbejde med en forholdsvis enkel opgave.

Vi kan stemme for en lang række af ændringerne i lovforslaget med undtagelse af én. Vi vil se nærmere på den foreslåede fordelingsnøgle. Vi kan ikke anbefale flere statsudgifter på dette felt. Statens forventede overskud fra tipstjenesten må derfor kunne dække de mange udmærkede formål under det almenvelgørende og det almenkulturelle begreb. Der er jo efterhånden tale om mange penge, store tipstilskud. I henhold til bilag nr. 1 drejer det sig for regnskabsåret 1976-77 om et forventet tipstilskud på i alt 80 mill. kr.

Vi er opmærksomme på idrætsudvalgets indstilling om, at 80 pct. skal gå til idrætsformål og de resterende 20 pct. til ungdommens friluftsliv og til idébestemt ungdomsarbejde. Vi er indforstået med de 80 pct. til idrætsorganisationerne og til idrætsformål, men vi vil i udvalget se nærmere på fordelingen af de 20 pct., med andre ord fordelingen af de 16 mill. kr. Vi vil herunder nærmere undersøge det idébestemte ungdomsarbejdes økonomiske vilkår. Vi kan ikke acceptere, at FDF, spejderne, Det danske Spejderkorps eller andre spejderkorps,

[Støtter.]

bliver økonomisk dårligere stillet, end de er i dag. Vi finder, at der her foregår et virkelig udmærket arbejde. Det samme sker naturligvis i de politiske ungdomsorganisationer, og disse foreninger kan ikke stilles økonomisk dårligere, tværtimod, de må have et større tilskud, og det tror jeg at vi er enig med regeringen i.

Men der er minsandten også nogle andre hensyn at tage i denne sag. Vi vil f. eks. have at vide, hvilke foreninger der er tilsluttet Dansk Ungdoms Fællesråd, som jeg forstår skal fordele disse eventuelt 16 mill. kr. Vi vil også undersøge, hvilke virkninger det kan få med hensyn til, at vi på grund af disse initiativer her måske pludselig oplever, at der kommer nye landsdækkende ungdomsorganisationer, som altså kan få andel i disse tipsmidler, og så får spejderne, så får FDF, og så får de politiske ungdomsorganisationer færre penge.

Jeg har lagt mærke til, at den største forening under Dansk Ungdoms Fællesråd er Foreningen af Højskoleelever på 63.000 medlemmer. De kan meget hurtigt organisere sig, således at de kan imødekomme de forudsætninger, som skal opstilles med hensyn til at få tilskud, og så får alle de udmærkede organisationer, som hr. Brixtofte har talt så velgørende om heroppe, mindre i tilskud, og det vil det konservative folkeparti ikke være med til. Derfor må man undersøge disse ting, inden man lægger sig så fast, som visse af de ungdommelige medlemmer her i salen har gjort det.

Så vil jeg i øvrigt til sidst synes, at der er grund til at sende en venlig tanke til tipperne. De er årsagen til, at der overhovedet er penge at fordele.

Ebba Strange (SF):

Jeg skal tillade mig at deltage i den almindelige forundring over den løsning, skatte- og afgiftsministeren har fundet på problemerne i forbindelse med fordelingen af tipsmidlerne. Jeg skal prøve at se, om jeg kan tilføje noget nyt til debatten.

For det første vil jeg om det tekniske sige, at vi kan tilslutte os forhøjelsen af rækkeprisen. Jeg tror ikke, det vil nedsætte folks spillelyst. Vi kan tilslutte os forslaget om ophævelse af aldersgrænsen for tipning, og vi mener også, at det er hensigtsmæssigt med

et enklere forhold til finansudvalget, når der skal søges om beløb af tipsmidlerne.

Vi kan derimod ikke tilslutte os skatteministerens forslag til fordeling af midlerne mellem de forskellige interesseorganisationer, og det er jo det, der er det helt store problem i det foreliggende lovforslag. Betænkningforslaget går ud på, at statens overskud skal bindes til de almenkulturelle formål, som skatteministeren nu foreslår at ikke statens overskud, men de almindelige tipsmidler også skal bruges til. Skatteministeren siger i bemærkningerne til lovforslaget, at han ikke finder det hensigtsmæssigt på forhånd at binde penge af statskassen til disse almenkulturelle formål, og derfor får vi altså den fordelingsnøgle, som skatteministeren fremlægger.

Jeg kan godt forstå skatteministeren. I modsætning til nogle af de andre ordførere kan jeg godt forstå det. Jeg vil gerne have skatteministerens svar på, om det, han er bekymret for, er, at de almenkulturelle formål, som i øjeblikket får penge fra tipsmidlerne, slet ikke vil få noget, hvis pengene skal tages direkte af statskassen. Er det det, skatteministeren er bange for? Er skatteministeren i den situation, at han gennem sine oplevelser med folketingets finansudvalg og folketingets nuværende sammensætning frygter, at hvis vi skal tage pengene direkte af statskassen til de her formål, så får de ingenting? Hvis det er baggrunden, så kan jeg godt forstå, at man har valgt den fordelingsnøgle, man har, for jeg vil også synes, at det var meget beklageligt, om disse områder ikke fik statspenge, og hvis ikke de kan få af andet end tipsmidlerne, så må de have af tipsmidlerne.

Hvis det er tilfældet, så vil jeg vende tilbage til fordelingsnøglen, og så vil jeg godt spørge skatteministeren, hvis det er den frygt, der ligger til grund for fordelingsnøglen, hvorfor det så kun er de idébestemte ungdomsorganisationer, der skal betale for, at vi har et negativt kulturelt klima i folketinget i øjeblikket. Hvorfor skal idrætten ikke yde sin skærv? Og lad mig så være den første, der fra denne talerstol siger: hvorfor skal idrætten så bevare de 80 pct.? De andre ordførere er ligesom gået ind for de 80 pct. til idrætten og har samtidig villet bevare det oprindelige beløb til det idébestemte. Jeg ønsker heller ikke at beskære det idé-

[Ebba Strange.]

bestemte, men er det umuligt at give det kulturelle fra andet end tipsmidlerne, så vil jeg godt herfra foreslå, at vi også skærer på idrætten, for så skal idrætten lige så vel som de idébestemte organisationer være med til at betale for kulturen. Det er ikke idrættens penge. Jeg ved godt, at de kommer ind på at spille i noget, der har med idræt at gøre, men spil og idræt har vel ikke altid så meget med hinanden at gøre. Men det er altså ikke nogen idrætsdebat, vi skal have i dag.

Jeg kunne godt lide at vide — men det får jeg jo nok ikke noget svar på — i hvor høj grad skatteministeren har været ude for et pres fra de ret stærke idrætsorganisationer, vi har i dette land. Jeg synes også, idrætten skal have penge, men ikke på bekostning hverken af kulturen eller af det idébestemte.

Så vil jeg godt lige smide noget andet ind i debatten, og det får jeg nok heller ikke svar på i dag, men så kan jeg muligvis få det i udvalget. Var forudsætningen i sin tid for tipsloven egentlig ikke, at vi ved at give idrætten tipsmidler kunne forhindre den i at skulle leve af reklamepenge? Ved skatteministeren, hvordan det ligger i dag, hvor store beløb idrætten får dels gennem reklame, dels gennem professionalisme? Det kunne jeg godt lide at vide noget om, inden jeg tager endelig stilling.

Lad mig slutte med at sige, at vi ikke går ind for skatteministerens fordelingsnøgle, men vi vil godt se nærmere på, hvordan vi kan lave en ny og en bedre fordeling, så det ikke går ud over det idébestemte, men så vi også kan bevare noget til de kulturelle formål.

Arne Bjerregaard (KrF):

Ja, skatteministeren fremsætter et forslag om ændring af tipsloven, og det skal han ikke høste utak for, for det måtte vel være en naturlig følge af idrætsudvalgets betænkning. Det er sådan set ikke dette, at han gør det, han skal have nogen utak for, men det er måden, han gør det på, han skal have utak for.

Jeg må nok spørge, hvad vi skal med en betænkning, hvad vi i grunden skal med udvalgsarbejde af den slags, når den siddende regering går imod udvalgsindstillingen, endda uden nogen som helst plausibel for-

klaring på, hvorfor man går imod et udvalgs indstilling. Og jeg må nok spørge — jeg skal lade de tekniske ting ligge, idet der er mange ting, vi er enige om i det, ministeren har fremsat — med hensyn til fordelingen, om ministeren ikke var klar over, at han med dette forslag vil løbe ind i en mægtig modvilje fra flertallet i dette ting. Og hvorfor løber skatteministeren helt grassat for tiden? For en uge siden var det de hårdtprøvede husejere, der sådan set skulle have et slag i ansigtet, og nu langes der en knyttnæve i ansigtet på det idébetonede og frivillige børne- og ungdomsarbejde.

Hvad vil skatteministeren da med, ja, jeg tør nok sige disse provokationer? Jeg kan ikke se, at de er fremmende for det samarbejde, regeringen ønsker skal foregå nu, og som vi da også mener er nødvendigt, men så må man da i sine forslag klart vurdere, hvad de andres stilling til de forslag, vi fremlægger, kan være. Nu kan det selvfølgelig ikke være magt, ministeren ønsker, den antagelse kan jeg vist ikke få ministeren til at indrømme. Men hvis ikke det er magt, man ønsker, ja men så må man da uvægerligt få den tanke, at der ligger politisk målsætning bag, at ministeren gennem dette forslag ønsker at fremme den folkelige ensretning, som jeg i al fald for længst troede socialdemokratiet havde overladt til elementer, der ikke vedkender sig demokratiet i fremtidens samfund.

Jeg ønsker ikke at tillægge ministeren motiver, han ikke har, men man kan ikke undlade at bemærke, at først fik vi en fritidslovgivning, som så sandelig ikke var velvilligt stemt over for det almindelige foreningsliv, og nu får vi altså en ændring af tipsloven, som bevirker, at man gennem økonomiske sanktioner stækker det idébetonede arbejde blandt børn og unge. Og jeg må da nok spørge, om ministeren ikke er enig med os i, at det idébetonede arbejde har været en forudsætning for en harmonisk demokratisk udvikling i dette samfund. At politikerne måske ikke altid har erkendt dette, at de ikke ønskede at erkende dette, det kan måske være årsagen til den disharmoni, vi kan se i det politiske liv i dag.

Jeg må også nok sige, at hvis ministeren ønsker denne ensretning, så er jeg da helt enig med ministeren i, at historiens tale klart viser, at så skal man bare introducere

[Arne Bjerregaard.]

magtfuldkommenheden med en bestemt idé eller skabe en holdningsløshed. Er det det, ministeren ønsker? Har ministeren ikke noteret sig, at som opdragere, som igangsættere, som hjemmenes hjælpere, har tusinder af ledere og medarbejdere ofret tid og kræfter uden at få en øre derfor, undertiden næppe en tak? De gjorde det simpelt hen, fordi de følte, at de havde en opgave at løse i dette samfund, hvor vi politisk kun interesserede os for det materialistiske samfund. Jeg synes nok, at et folketing, og da især en minister, i stedet for at nedvurdere dette arbejde burde påskønne det. Hvis man virkelig ønsker at tage den demokratiske udfordring op, så burde man være disse mennesker dybt taknemmelig og påskønne deres arbejde i stedet for at give dem et slag i ansigtet. For dette er ikke et spørgsmål om kroner og øre; det er et spørgsmål om at nedrive noget, som er særdeles værdifuldt for vort demokrati.

Nu vel, jeg har så megen tiltro til ministeren, trods alt da, til hans demokratiske sindelag og forståelse, at jeg tror, han vil erkende, at forslaget ikke er værdigt over for det frivillige arbejde, der ikke kan erstattes med nok så mange pædagoger og psykologer og rådgivere eller kulturpaver eller statslige institutioner. Jeg må også sige, at ministeren i øjeblikket står over for, at han med få millioner kroner vil have mulighed for at spare mange millioner kroner. Derfor håber jeg, at ministeren er indstillet på i udvalget at være med til at ændre forslaget, så det bliver i overensstemmelse med det, som er indstillet fra idrætsudvalget.

Fuglsang (DKP):

Egentlig burde så samfundsmæssigt vigtige opgaver som idræt og ungdomsarbejde ikke være afhængige af tipning og af tippernes mere eller mindre tilfældige spillelyst. Sådan er det ikke, og derfor blev baggrunden for indførelsen af tipsloven i sin tid nok på den ene side at skaffe økonomi til idrætten, men på den anden side at opfylde en række økonomiske opgaver, som staten og kommunerne egentlig burde have påtaget sig, for derigennem at sikre en rimelig og alsidig udvikling af idræt og friluftsliv. Endelig var det jo også at sikre en ny indkomstkilde til staten. Man ville gennem

denne støtte til idrætten faktisk hindre det, som tvinger en række idrætsudøvere til at være omvarende reklamesøjler for diverse private virksomheder.

Det, der var brug for, var at gennemføre en samlet fritidslovgivning, som omfatter alle former for fritidsaktiviteter, idræt, fritidsundervisning, klubarbejde, ferie og rekreation og det idébestemte ungdomsarbejde. Det burde være en lovgivning, der sikrer både idræt og friluftsliv de nødvendige faciliteter og økonomiske midler, som sigtede mod at udvikle idrætten og friluftslivet på massebasis og ikke blot i eliteform, og samtidig en lovgivning, som sikrer de nødvendige midler til det idébestemte ungdomsarbejde, som udvikler ungdommens demokratiske indstilling og engagement i samfundsforholdene.

Netop på den baggrund har regeringen med sine ændringsforslag skuffet et stort antal ungdoms- og børneorganisationers forventninger til denne lange ventede revision af tipsloven. De mere end 35 idébestemte børne- og ungdomsorganisationer med en samlet medlemsmasse på over 400.000 havde håbet, at de ved denne lovrevision ville opnå den ligestilling ved fordelingen af overskudsmidlerne, som er foreslået i flertalsindstillingen i idrætsudvalgets betænkning. At regeringen har fraveget dette ligestillingsprincip, forekommer endnu mere ubegrundet ved, at det faktisk var blevet et resultat af en fællesindstilling fra idrætsorganisationer og disse ungdomsorganisationer.

Det beklager vi, dels fordi de idébestemte ungdomsorganisationer hidtil kun har været sikret en ringe økonomisk støtte til opretholdelse af deres centrale landsdækkende funktioner, selv om de faktisk opfylder en lang række for samfundet meget vigtige fritidsaktiviteter for ungdommen, dels også fordi specielt de politiske ungdomsorganisationer sikrer et for samfundet og demokratiet vigtigt engagement af ungdommen, sådan som det udtrykkes i betænkningen, at det idébestemte ungdomsarbejdes afgørende betydning ligger i, at det engagerer ungdommen i samfundsspørgsmål og træner den i på grundlag af debat at sammenfatte og formulere fælles politiske standpunkter og dernæst at omsætte engagement og standpunkter i politisk handling lokalt og på landsplan. Løsningen af disse opgaver er

[Fuglsang.]

afgørende for, at vort demokrati på længere sigt kan fungere efter hensigten.

Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår det, at man agter at følge betænkningens indstilling om, at støtten både skal gå til de idébestemte ungdomsorganisationers centrale virksomhed og til deres internationale ungdomsarbejde. Det finder vi meget væsentligt, ikke mindst i lyset af undertegnelse af dokumenterne om sikkerhed og samarbejde i Helsinki, men når vi ser på de faktiske økonomiske midler, som forslaget vil give de idébestemte ungdomsorganisationer, er det svært at se, hvordan de skal kunne løse disse opgaver. Forslaget giver på ingen måde økonomisk løsning for de idébestemte ungdomsorganisationer. Tværtimod betyder det, at fraregner man de tilskud, der tidligere har været ydet, specielt til spejderorganisationerne, bliver der i alt kun ekstra 160.000 kr. ifølge beregninger fra Dansk Ungdoms Fællesråd. Hvis man fordeleler de 4,6 mill. kr., som forslaget vil give, til 35 organisationer, så betyder det meget lidt, og specielt for spejderorganisationerne alene 477.000 kr. mindre i offentlige tilskud. Det kan ikke være nogen rimelig løsning.

Jeg ønsker ikke, man skal beskære idrættens tilskud, som ikke er for store i forhold til de opgaver, idrætsorganisationerne påtager sig, men det må være sådan, at man finder midler på anden vis. Alene i perioden 1974-75 forventes forhøjelsen af rækkeprisen og den forøgede omsætning at indbringe staten omkring 17,8 mill. kr. ekstra. Det var rimeligt, at en del af dette merprovenu kom ungdomsarbejdet til gode, og jeg vil håbe, man nærmer sig dette resultat gennem udvalgsarbejdet.

Jes Schmidt (CD):

Vi hilser det med tilfredshed, at tipsområdet ved lovforslaget nu stilles til debat, men desværre må vi erkende, at lovforslaget som sådant vistnok ikke er i stand til at bringe den klarhed, som var ønskelig. Hr. Erhard Jakobsen udtalte for få dage siden fra denne talerstol: „Mit parti vil støtte tanken om, at tipsmidler, bortset fra det, som staten sætter sig på i afgift, går til idrætten.“ (Folketings-tidende 1976-77, sp. 4940). Med denne udtalelse har hr. Erhard Jakobsen naturligvis ikke ment, at det idébetonede ungdoms-

arbejde ikke skulle tilgodeses, tværtimod henviste han til fritidsloven, som efter hans mening burde omfatte disse formål. På den anden side må vi dog erkende, at det ville kræve yderligere midler af statskassen, som vi i dag ikke har rådighed over.

Derfor er det mindre reformer, man med dette forslag kan komme frem til. Det, der efter vor mening er påkrævet, er fremfor alt en forenkling, en forenkling i den retning, at det ikke er 5-6 ministerier, der fordeler en del af midlerne, men at fordelingen samordnes. Det bør ske af to grunde: for det første er det jo sådan, at noget af det idébestemte ungdomsarbejde fremmes, andet gør det ikke, og det er af den grund, at det for et år siden kom til kampafstemninger i finansudvalget, fordi partiernes repræsentanter ikke var tilfredse med de enkeltbevillinger, som ministeriets embedsmænd havde besluttet. For det andet mener vi, at der må sikres en politisk indflydelse også på fordelingen af de idébestemte tilskud. Så kan man rejse spørgsmålet, hvorfra pengene skal komme, og jeg giver hr. Fuglsang ret i, at vi burde kunne komme frem til en klar lovgivning om understøttelsen af det idébestemte ungdomsarbejde uden for idrætten, men det er måske ikke muligt for øjeblikket. Vi vil gerne være med i det arbejde i skatte- og afgiftsudvalget, hvor vi skal behandle disse spørgsmål, for at få gennemført visse fremskridt. Jeg kunne også tænke mig, at der inden for tipstjenesten selv skete en ændring med hensyn til de tippere, som opnår 10 rigtige, at man holder den pulje for sig, som skal gå til 10erne, således at interessen for tipningen ikke går tabt, efter at vi er gået op på 13 rækker.

Albertsen (S):

Når man bogstavelig talt i det meste af sin tilværelse har brugt en meget stor del af sin tid og sine kræfter på det, der karakteriseres som idébetonet arbejde, ungdomsarbejde, og på sociale og selvejende institutioners virksomhed, vil jeg gerne ved denne lejlighed fremføre en tak for den forståelse, der hidtil er vist over for dette arbejde, således at det har kunnet realiseres, som tilfældet er. Mange af de ting, der foregår i en lang række institutioner, er bogstavelig talt afhængige af, at der fra tipstjenesten er ydet midler dertil. Det kan være Eynesvages Vel,

[Albertsen.]

det kan være Sindslidendes Vel, det kan være afholdsbevægelsen eller kristelig ungdom eller arbejdet for invalider og handicappede og pensionister eller andre. Man kan næsten sige, at det for de enkelte initiativer har været helt afgørende, at man vidste, man havde en hæderlig chance for også at få midler gennem tipstjenestens overskud.

Derfor vil jeg gerne sige til dem, der her har peget på, at man nu bare kan klare denne problematik isoleret ved at henvise dem til staten, hvorefter de penge, som kommer fra tipstjenesten, alene skal anvendes til henholdsvis idrætten og ungdommen, at det er en meget flot og meget overfiadisk betragtning. Jeg vil håbe, at man ikke har låst sig så fast i denne holdning, således at man derved indirekte kommer til at slå noget meget værdifuldt i stykker. Jeg synes, det havde været nok så nyttigt, om man, samtidig med at man remser alle dem op, man gerne vil støtte, havde gjort opmærksom på, at det forudsætter, at pengene skal tages fra netop de institutioner, jeg her har nævnt. Jeg håber, at man vil være meget opmærksom på dette under udvalgsarbejdet.

Robert Pedersen (S):

Idrætsdebatten forrige onsdag har i hvert fald haft den positive virkning, at samtlige ordførere har følt sig forpligtet af den hånds-rækning til idrætten, som blev rakt ved den lejlighed, og det skal de da ikke høre utak for. Men man undrer sig jo såre, når man hører især venstres repræsentant og de radikales repræsentant her tale for, at man skal skubbe disse institutioner, som hidtil har været hjulpet, ud. Det er for det første mærkeligt, fordi — hr. Brixtofte brugte også ordene dybe rødder — så længe de herværende gamle tillidsmænd i VU har talt, har man sagt, at det idébetonede ungdomsarbejde, herunder Venstres Ungdom, skulle klare sig selv, men at børneorganisationerne skulle støttes. Det er for det andet også højst mærkeligt, at rødderne er så korte, at venstres ordfører går direkte imod det standpunkt, som venstres talsmænd tidligere i denne sag har taget, nemlig at tipsloven skulle ses som en finansøkonomisk enhed, at dens indtægter og udgifter skulle behandles på linje med alle andre indtægts-

og udgiftsformer i dette hus, og herunder at man skulle tilgodese de mange organisationer såsom Evnesvages Vel, Døves Landsforbund, og hvad de hedder alle sammen. Det harmonerer jo heller ikke rigtig med, at det er partiet venstre, der i de spareforhandlinger, der endnu ikke er afsluttet, presser de andre partier til at vise endnu større sparsommelighed. Når man siger, at nu har vi hjulpet en række organisationer — de får i øvrigt ikke færre penge, men 160.000 kr. mere næste år — må man anvise veje og midler til at skaffe penge til disse ting, hvis man ikke vil være så hæderlig, at man står op og siger, at man mener, disse organisationer er bedst tjent med at klare sig selv.

Det er ikke helt rigtigt. Jeg vil gerne sige, at mit kendskab til Dansk Ungdoms Fællesråd, som i øvrigt også får flere penge, bygger på organisationer som spejdere, Leg og Virke, DUI og FDF, som absolut har behov for penge, fordi de har med børn at gøre, og en række ungdomsorganisationer, hvis økonomi er udmærket.

Derfor er det mig dybt uforståeligt, at hr. Brixtofte kan tage denne holdning. Jeg håber ikke, alle venstremænd har været til stede på det gruppemøde, hvor den beslutning blev truffet.

Ministeren for skatter og afgifter (Svend Jakobsen):

Jeg kan jo ikke takke for en velvillig modtagelse af forslaget som helhed, men vil takke for den positive indstilling, der har været over for de tekniske ændringer og den omlægning af afgiftsberegningen, som forslaget også indeholder.

Så vil jeg gøre nogle bemærkninger til nogle af de synspunkter, der har været fremme omkring selve fordelingen af tipstjenestens overskud. Jeg vil sige til ordførerne generelt, at de synspunkter, der har været fremført omkring værdien af det idébestemte ungdomsarbejdes funktion i samfundet, deler regeringen fuldt og helt. Det er også det, der er baggrunden for, at vi fremsætter et forslag til fordeling af tipstjenestens overskud, der giver en ganske betragtelig forøgelse af det tilskud, der gives til det idébestemte ungdomsarbejde. Derfor kan jeg være enig i de grundsynspunkter, som en række ordførere har taget udgangspunkt i.

Men så vil jeg godt gøre et par bemærk-

[Ministeren for skatter og afgifter.]

ninger til hr. Brixtofte, som jo altså ikke kunne være enig i fordelingen, og som ikke ville tage fra idrætten, men lod mørket sænke sig over, hvor pengene så skulle tages fra. Jeg må gå ud fra, at de så skal tages fra den del, det hidtil har været muligt at give til almenkulturelle og almenvelgørende opgaver. Jeg vil opfordre hr. Brixtofte til at fortælle os, hvad det er for nogle dele, der skal slettes her — de, der fik tilskud i 1974-75, står i finansudvalgets sag nr. 364-367 — jeg tror, det kunne være nyttigt for den videre diskussion.

For jeg må da gå ud fra, at der ikke er en sådan kæmpeafstand mellem de synspunkter, som hr. Brixtofte her giver udtryk for, og de synspunkter, venstre i øvrigt giver udtryk for, når vi taler om statsfinanserne og det underskud, vi opererer med på statsfinanserne. Jeg går ud fra som givet, at pengene ikke skal tages af statens indtægter herfra.

Så vil jeg godt til hr. Svend Haugaard sige, at jeg er overrasket over, at hr. Svend Haugaard kan tro, der kan samle sig et flertal for at bevilge disse 9 mill. kr. til kulturelle, sociale og alment velgørende formål via finansloven. Jeg er overrasket, fordi jeg synes, vi har oplevet nogle beskæringer i de senere år, som gør, at der ikke er nogen begrundet forhåbning om, at de opgaver, der er blevet løst via tildelinger af tipstjenestens overskud, kan løses ved en bevilling over finanslovens almindelige poster.

Til de bemærkninger, der har været gjort om at samle overskudsfordelingen i et enkelt ministerium, vil jeg gerne sige, at jeg ikke mener, det er nogen god idé. Det er sådan, at det er en række ministerier, der har kontakten til de organisationer og foreninger osv., der modtager tilskud, og jeg tror, det ville være uhensigtsmæssigt at placere denne fordelingsopgave i finansministeriet eller ministeriet for skatter og afgifter, der ikke har den løbende føling med disse ting. Det bliver måske endnu mere betænkeligt, når man hører hr. Jes Schmidt give udtryk for, at man skulle anlægge politiske vurderinger, når der skulle tages stilling til, hvordan disse fordelinger skulle finde sted.

Hr. Arne Bjerregaard beskæftigede sig også med en række andre ting end det, vi her behandler, og brugte i sin argumen-

tation bl.a. det udtryk, at dette var en knytnæve i ansigtet på det idébestemte ungdomsarbejde. Det er for mig uforståeligt, hvis hr. Arne Bjerregaard har læst bare én linje af dette lovforslag, at en sådan udtalelse kan fremsættes. Det er et forslag, som betyder, at det idébestemte ungdomsarbejdes andel af tipstjenestens overskud stiger til mindst 4,6 mill. kr. Det direkte tilskud, som gives i dag, ligger i størrelsesordenen 455.000 kr. Dertil kommer en post i størrelsesordenen 1,2 mill. kr., der ydes via puljen til ungdommens friluftsliv. Jeg mener ikke, der er nogen grund til at tro — der er i hvert fald ikke noget i lovforslaget, der forhindrer det — at der ikke fortsat kan komme støtte fra denne pulje også til det idébestemte ungdomsarbejdes aktiviteter. Men selv om vi skulle komme i den situation, at der af disse 1,2 mill. kr. ikke mere ville blive givet tilskud, er det stadig væk en meget betydelig forhøjelse af tilskuddet, og jeg har svært ved at se, at det med rimelighed af nogen kan opfattes som en knytnæve eller som økonomiske sanktioner.

Argumentationen om, at det skulle være et spørgsmål om ensretning eller magtfuldkommenhed hos ministeren forstår jeg simpelt hen ikke, og jeg må bede hr. Arne Bjerregaard om at fortælle os, hvad det er for dele af de tilskud, der indgår i det aktstykke, jeg nævnte før, der kan tages som udtryk for, at ministeren ønsker ensretning, når han ønsker disse ting opretholdt. Er det tilskuddet til Frelsens Hær eller til den danske kirke i London eller til boligudvalget for bevægelseshæmmede eller Blå Kors på Grønland, eller hvad er det for ting, der gør, at hr. Arne Bjerregaard kan sige, at det, at jeg ønsker disse tilskudsmuligheder opretholdt, er udtryk for ønske om en ensretning? Det vil jeg meget gerne have at vide enten her eller i det videre arbejde med forslaget.

Jeg havde meget gerne set, at der var blevet mulighed for flere penge til det idébestemte ungdomsarbejde, og jeg har også i bemærkningerne, som det er nævnt af flere, givet udtryk for, at vi hurtigt skal tage op til fornyet vurdering, om vi kan skaffe flere penge hertil. Men jeg ville være ked af, hvis vi skulle bringe os i den situation, at vi ikke mere kan støtte de gode formål, der hidtil har været støttet via tipslovens overskud. Jeg har svaret fru Ebba Strange på, at mine

[Ministeren for skatter og afgifter.]

betæneligheder ved at fjerne det fra fordelingen af tipstjenestens overskud er, at der ikke bliver plads på den almindelige finanslov til dækning af disse meget vigtige opgaver.

Jeg vil også godt sige til fru Ebba Strange, at det ikke er så enkelt, som fru Ebba Strange vil gøre det til med hensyn til idrætten, som ved en uændret videreførelse af overskudsfordelingen jo vil få en stadig stigende andel: for indeværende får den ca. 81,6 pct. af overskuddet, efter forslaget 80 pct.

Alt i alt skal jeg ikke grave dybere i detaljerne her ved denne første behandling. Jeg vil godt sige tak for, at stemmeføringen — måske med undtagelse af hr. Brixtoftes — var nogenlunde rolig; det tager jeg som udtryk for, at vi under udvalgsarbejdet, når vi får vurderet konsekvenserne af de enkelte partiers stillingtagen, også når frem til et resultat, der vil være acceptabelt for alle.

Jeg vil gerne til sidst understrege, at vort udgangspunkt ikke er nogen nedsættelse for nogen. Vort udgangspunkt er en ganske betragtelig forhøjelse for én part, nemlig det idébestemte ungdomsarbejde, visse justeringer på andre og enkelte mindre nedskæringer.

(Kort bemærkning).

Christophersen (V):

Jeg har bedt om ordet, fordi ministeren gjorde en enkelt bemærkning om venstres almindelige holdning til de offentlige udgifter, og jeg kunne forstå, at ministeren havde den opfattelse, at rollefordelingen her i salen ligesom burde være den, at venstre skulle tage sig af besparelserne og regeringen skulle tage sig af udgiftsforøgelserne; det var den måde, det ligesom bedst kørte på. Jeg må sige til ministeren, at det har han misforstået: der er ting, som vi mener det kan være fornuftigt at bruge flere midler på, og det vil vi gerne have lov at slås for. Det forhindrer ikke, at vi generelt mener, de offentlige udgifter er steget for stærkt, men hvorfor i alverden må vi ikke få lov til at argumentere for, at det idébestemte ungdomsarbejde skal have en større andel, end ministeren har tænkt sig? Jeg kunne endda forestille mig, at der i ministerens egen gruppe var en del medlemmer, som enten

skjult eller åbenlyst ville være parat til at støtte det standpunkt.

Brixtofte (V):

Hr. Robert Pedersen spurgte, om jeg nu også talte på hele venstres vegne. Jeg kan kun sige, at det må være udtryk for dårlig samvittighed, for når jeg sagde, at jeg udtrykte mig på hele venstres vegne, er det, fordi jeg taler på venstres vegne. Jeg ved ikke, om socialdemokratiets ordfører gør det samme — det vil jeg ikke blande mig i — men jeg vil i hvert fald sige, at når ordføreren for venstre siger, at han taler på venstres vegne, så gør han det.

I øvrigt var flere inde på, at Dansk Ungdoms Fællesråd og hele det idébestemte arbejde får mere efter forslaget. Det passer ikke. Det er jo sådan — og det går jeg ud fra at ministeren er bekendt med — at de tilskud, der skal ydes efter fritidslovens § 105, falder bort, og heraf gik 75 pct. til bl.a. spejderorganisationerne; det drejer sig om et beløb på op mod 3 mill. kr. om året. Det er tal, der skal regnes med ind, og så nytter det ikke noget, at man laver fine skemaer, hvor det kan se ud, som om man firdobler beløbet til det idébestemte ungdomsarbejde, når man samtidig ved, at der på de andre områder er tale om, at nogle tilskud bortfalder.

Dernæst vil jeg gøre opmærksom på problemet omkring de penge, der nu ydes ifølge forslaget til Friluftsrådet. Hvorfor skal der være en stigning i det beløb, som skal fordeles af Friluftsrådet, hvoraf jo hidtil 1,2 mill. kr. er gået til det idébestemte ungdomsarbejde? Hvorfor kan det ikke direkte gå til det idébestemte ungdomsarbejde? Her er i hvert fald et område, hvor venstre vil pege på at der bør ske en omfordeling til gunst for det idébestemte ungdomsarbejde.

Der står udtrykkeligt i lovforslaget, at omlægningen af reglerne tilsammen sikrer staten en merindtægt på 3-4 mill. kr. i forhold til de eksisterende regler. I tilslutning til det, hr. Christophersen sagde, kunne jeg sige, at der er områder, hvor vi måske også synes det kan være rimeligt at give noget mere, men venstre er aldrig gået med til, at statens indtægter på dette område skal forøges, og derfor er der også dér en vej til at ændre på fordelingen.

Svend Haugaard (RV):

Jeg kan også bedst lide den rolige stemmeføring, deri er jeg da i hvert fald enig med ministeren. Men der må være noget, både ministeren og hr. Robert Pedersen har misforstået. Hr. Robert Pedersen sagde, at vi ville skubbe det andet ud. Jeg tror, det ville være klogt at læse referatet af forhandlingerne her, når det kommer, så vil hr. Robert Pedersen opdage, at jeg ganske udtrykkeligt sagde, at vi også lagde stærkt vægt på de almenkulturelle og sociale opgaver og mente, det var vigtigt, at de blev tilgodeset. Men det kan ske — og det anviste jeg — ad en anden vej, nemlig ved at tage det direkte af den statsafgift, som på 2 år stiger 25 mill. kr. — og for min skyld meget gerne, hvis man vil være sikker på, at det ikke skal igennem finansudvalget hver gang — tage det som en direkte procent af dette statsprovenu. Det skulle det være muligt at lovgive om. Eller også — som jeg også anviste — kunne man forøge overskuddet ved at ændre statsafgiften, hvorved man fik et større samlet beløb at fordele af; så kunne man tage en ny fordelingsnøgle med faste procenter, blot på den måde, at der bliver det samme beløb til idrætsorganisationerne og de idébestemte organisationer. Det er en mulighed, og den anviste jeg. Derfor er det ganske ukorrekt, som hr. Robert Pedersen sagde heroppefra for lidt siden.

Endelig hvad angår spørgsmålet om de betydelige forøgelse til de idébestemte organisationer: de afhænger i høj grad af, hvordan § 105 i fritidsloven bliver udformet i fremtiden, og det ved man jo indtil videre ikke noget bestemt om.

Arne Bjerregaard (KrF):

Nu tillægger ministeren stemmeføringen en vis betydning. Jeg finder det ønskværdigt, om man også her i dette ting kunne engagere sig og ikke bare være koldt saglig over for et hvilket som helst problem, som fremlægges. Selvfølgelig skal man helst være saglig, men alligevel kan man vel nok engagere sig, hvis spørgsmålet interesserer én, og ikke bare koldt notere sig, at sådan er det, og hvis det kan ændres, er det udmærket. Jeg mener, man må have lov til at markere stærkt — også med stemmeføringen — at dette eller hint kan man under ingen omstændigheder være med til at gennemføre.

Nu spurgte skatteministeren, hvad jeg mente med en knyttnæve mod det idébestemte ungdomsarbejde. Når ministeren siger, at der tildeles dette arbejde betydelig flere summer end hidindtil, må jeg lige gøre ministeren opmærksom på, at efter bortfaldet af de andre tilskud, man får, bliver der 200.000 kr. tilbage, ikke 5 flade øre mere. Det andet kan man ikke regne med i fremtiden, og så bliver der 200.000 kr. mere til dette arbejde.

Med hensyn til ensretningen må jeg gentage, hvad jeg sagde før, nemlig at det ønsker jeg ikke at tillægge ministeren, men man kunne tro, at det var målsætningen, idet man vil flytte det over på det kulturelle område, hvor ministeren eller regeringen har større indflydelse på, hvem der får det, selvfølgelig senere tilstillet finansudvalget. Hvis man vil have denne tildeling områdevis, kan man sige: disse er værdige til det, for de har en bestemt politisk målsætning, de skal have tilskud, andre skal ikke. Men hvis det ikke var anført, og hvis man i hvert enkelt tilfælde ville undersøge, hvem der skal have tilskud, har vi ikke spor imod, at man også afsætter et beløb på dette område, men der må være en ligelig fordeling. Når man ned sætter et idrætsudvalg og det fremkommer med en betænkning, hvori man fremstiller en fordelingsnøgle, som accepteres af alle, er det ikke rimeligt, at vi her gør os kloge og siger: dette område skal skæres ned, for det ønsker vi ikke at støtte så meget som andre områder.

Vi vil gerne være med til at snakke om, hvorvidt vi skal bruge nogle af de øgede statsindtægter, som fremkommer ved tipning, til det kulturelle område, men vi vil ikke være med til at skære én øre ned af det, som lå i betænkningen med hensyn til det idébestemte ungdomsarbejde.

Camre (S):

Jeg skal først til beroligelse for hr. Brixtofte, som oplyste, at han talte på hele venstres vegne, sige, at når jeg som socialdemokratiets ordfører taler her i dag, er det naturligvis også efter en enstemmig beslutning i den socialdemokratiske gruppe med hensyn til indholdet af, hvad jeg siger.

Jeg tror, det var Storm P., der på et tidspunkt sagde, at intet kommer af intet, undtagen lommeuld. Det finder jeg grund til at

[Gamrs.]

fremdrage i denne sammenhæng, for det er nødvendigt at gøre sig klart, at skal noget formål skydes ud af denne lovgivning, uden at man samtidig peger på klare bevillinger andre steder, ja, så falder de ganske enkelt bort. Venstre vil dække disse almene og kulturelle og sociale opgaver ud af statens indtægter af tipningen i øvrigt. Så må jeg have lov til at sige: det vil jo føre til, enten at vi får et øget kasseunderskud, eller at der skal nogle andre skatter til at dække det ind, eller at der skal foretages nogle besparelser, der modsvarer de penge, man bruger på det, på andre områder. Jeg vil godt have lov til at sige helt klart, at hvis venstre vil fremsætte forslag til bevilling, der kan dække disse ting, uden for området her, er det i orden, men vil venstre ikke det, kan det, hr. Brixtofte her sagde, kun være et udtryk for venstres glade oppositionsdage.

Når hr. Arne Bjerregaard her spørger: hvad skal vi med en betænkning, hvis vi går imod den flertalsindstilling, der er i betænkningen, må jeg svare: hvad skal vi med et folketing, hvis dette folketing bare bevidstløst skal gennemføre det, som en hvilken som helst samling interessegrupper i en eller anden betænkning går ind for? Selvfølgelig skal folketinget foretage sin selvstændige vurdering.

Hr. Arne Bjerregaard sagde også, at der i regeringens forslag lå et udtryk for en politisk ensretning. Ministeren spurgte, hvori dette lå, og fik ikke noget svar. Jeg vil gerne gentage spørgsmålet: er det støtten under disse kulturelle og sociale områder til KFUM og KFUK, som hr. Arne Bjerregaard kalder politisk ensretning, eller er det Åndssvages vel, Sindslidendes vel, eller hvor er det, denne politiske ensretning ligger? Jeg tror snarere, der er tale om, at hr. Arne Bjerregaard ikke helt har læst forslaget og det aktstykke, hvori der er redegjort for, hvad denne støtte går ud på.

Må jeg til slut sige, at også jeg som ordfører for mit parti i min indledning her har valgt en rolig stemmeføring, fordi vi ved, det er et ømtåligt område. Vi er naturligvis indstillet på at finde en fordeling af disse tipsmidler, men en fordeling, som ikke udelukker nogen af de formål, der er tale om, og det vil jeg gerne udtrykke ønske om at vi når frem til gennem udvalgsarbejdet.

Formanden:

Uden at rette henstillingen til nogen bestemt vil jeg gerne minde om forretningsordenens § 11, hvori det bl.a. hedder: Ved 1. behandling drøftes lovforslaget ud fra principielle synspunkter.

Stetter (KF):

Hr. Christophersen fremsatte nogle indlysende rigtige bemærkninger. Det, der kan virke lidt forvirrende, er, at partiet venstre tilsyneladende ønsker at være både i opposition og i regeringsposition. Det er en dualisme, som er svært at gennemføre, og jeg tror, det bliver vanskeligt at overbevise befolkningen og vælgerne om, at man kan være begge dele.

Den konservative gruppe ønsker at sikre, at det idébestemte ungdomsarbejde får rimelige økonomiske vilkår under mottoet: frihed under ansvar. Det har vi sagt vi vil undersøge om de har, og det vil vi gøre i udvalget. Så vil jeg gerne sige dette, at Dansk Ungdoms Fællesråd under generalsekretærens ledelse har gennemført et dygtigt agitationsarbejde. Man har fået godt fat i offentligheden, og man har tilsyneladende også overbevist nogle af partierne her i tinget på forhånd. Der vil jeg gerne komme med et lille hjertesuk: der var engang — det er efterhånden længe siden — da partierne nøjedes med at udtrykke sig om principperne i en sag og ventede med at tage endelig stilling, til vi havde set på forholdene i udvalget. Jeg er sikker på, at vi kan opnå et rimeligt resultat, når vi får kendsgerningerne lagt på bordet, og jeg vil gerne til slut sige, at de unge er klogere, end mange af partiernes ordførere har troet, i denne sag. De unge kender forskel på agitation og argumentation.

Ebba Strange (SF):

Jeg skal takke ministeren, der bekræftede mig i bekymringen for, hvor de 9 mill. kr. skulle skaffes fra, hvis de ikke blev taget direkte fra tipsmidlerne, og jeg skal derfor gøre mit indlæg kort. Jeg tror, vi kan få en meget interessant diskussion i udvalget, og jeg vil gerne sige ved denne lejlighed, at jeg meget håber, drøftelsen kommer til at foregå i udvalget og ikke uden for udvalget, hvor så mange drøftelser for tiden foregår, fordi det er principielle ting, det her drejer sig om.

[Ebba Strange.]

Et spørgsmål, jeg ikke rigtig fik klaring på, da skatteministeren svarede, er spørgsmålet om, hvorfor man i så høj grad har rettet sig efter betænkningen, når det drejer sig om idrætsområdet, når man ikke i øvrigt har gjort det. Jeg ved godt, at skatteministeren svarede mig, at idrættens procentvise andel var blevet nedsat fra 81,6 pct. til 80 pct., og det kan jeg også læse i bemærkningerne til lovforslaget, men med den hede debat, vi nu har haft, og med min bekymring — jeg vil godt slå fast, at den deler jeg med skatteministeren — for, hvor vi så skaffer pengene fra til de sociale og kulturelle arbejder, vil jeg godt spørge én gang til, ellers må vi drøfte det i udvalget: kunne man ikke forestille sig, at idrætten også afgav en lille smule til det kulturelle og til det sociale og til det almennyttige, som vi i øvrigt bruger tipsmidlerne til?

(Kort bemærkning).

Christoffersen (V):

Hr. Camre startede med at sige, at intet kommer af intet undtagen lommeuld. Efter at have hørt hr. Camres tale er jeg ikke sikker på, at den påstand længere helt kan opretholdes. For hr. Camre havde øjensynlig slet ikke forstået det, jeg prøvede at sige i min korte bemærkning til skatte- og afgiftsministeren, nemlig at det jo ikke er sådan, at regeringen alene har monopol på at disponere over udgiftssiden, mens vi andre bare er sat til at spare. Der har socialdemokratiet helt misforstået situationen. Det er ikke sådan, at venstres rolle er at lave besparelser og regeringens rolle er at lave flere udgifter. Vi har hver vores politiske opfattelse af, hvad der er ønskeligt. At vi så generelt mener, at det offentlige udgiftsniveau skal ned, er en anden sag. Men der står f. eks. en lovreserve på finansloven på 350 mill. kr. Det er da vel ikke kun regeringen, der har lov til at bruge den? Må vi andre ikke også stille forslag, som efter vores opfattelse kan passe ind i den ramme? De ting, hr. Camre har sagt, tvivler jeg ikke på er højtideligt vedtaget af den socialdemokratiske gruppe; det kan jeg så forstå man står sammen om — det har man sikkert megen fornøjelse af.

Ministeren for skatter og afgifter (Svend Jakobsen):

Jeg kan takke hr. Christophersen for dementiet af hr. Poul Hartlings udtalelse om, at det, det drejer sig om, er nul merudgifter og flere besparelser.

Det er nu ikke så meget det, jeg ønsker at drøfte, for det kan vi jo drøfte ved en finanslovdebat. Jeg synes, det er vigtigere at få at vide af venstre, hvor man ville skaffe disse mange penge til det idébestemte ungdomsarbejde fra. Vi fik spredt en lille smule af mørket, men da højst til, at det blev stærkt tåget, da hr. Brixtofte fortalte os, at man kunne overveje at tage disse 3-4 mill. kr., som staten ville få i merindtægt; det var da altid en oplysning om en del af beløbet.

Hr. Brixtoffes argumentation bygger på noget, som ikke vedrører denne lov, nemlig de tilskud, der gives i medfør af en anden lov, fritidsloven. Det, som er baggrunden for den besparelse, som undervisningsministeren har foreslået, og som indgår i den fælles aftale mellem partierne og herunder altså også venstre, er, at disse udgifter rettelig er kommunale udgifter. Hr. Brixtofte har fået dette beløb til at blive op imod 3 mill. kr.; efter de oplysninger, jeg har, er det ca. 1,5 mill. kr., men det er jo en af de ting, vi kan klare op under udvalgsarbejdet.

Så skal jeg kun sige til hr. Arne Bjerregaard, at jeg bestemt ikke har noget imod, at man er stærkt engageret, men det er nyttigt, hvis dette engagement også baserer sig på viden om de faktiske forhold. Jeg skal i denne omgang kun sige, at der ikke er tale om, at vi med dette forslag flytter penge over til kulturministerens område. Kulturministeriets område får efter forslaget 1,6 mill. kr., ganske som det er tilfældet efter den fordeling, vi i dag har.

Så skal jeg lige sige, at når man har et udvalg siddende, er det for at få ting analyseret. Selv om et sådant udvalg skulle komme til den slutning, som det er sket i dette tilfælde, at et flertal går sammen og siger: vi deles om pengene, og det gør vi på bekostning af statens indtægter, så behøver det jo ikke at betyde, at dette folketing er tvunget til at følge denne indstilling.

Til allersidst skal jeg til fru Ebba Strange sige, at det ikke er idrætten, der har forsøgt at øve pres i denne sag. Vi kan jo tage flere

[Ministeren for skatter og afgifter.]

udgangspunkter, vi kan, som næsten alle ordførere har gjort, tage udgangspunkt i betænkningen, men vi kan vanskeligt undlade også at skele til den fordeling, der i dag er gældende efter den lov, der nu fungerer, og det udgangspunkt har regeringen selvfølgelig også haft med i sine overvejelser.

Formanden:

Jeg henstiller, at man snarest afslutter forhandlingen; vi skal behandle yderligere 5 lovforslag.

(Kort bemærkning).

Brixtofte (V):

Jeg har et par kommentarer til ministeren. For det første ser det ud, som om skatteministeren ikke taler med undervisningsministeren, for i et brev fra undervisningsministeren til generalsekretær Jens Klausager, Dansk Ungdoms Fællesråd, dateret den 4. december 1975, står der, at undervisningsministeren vil tage spørgsmålet op til overvejelse omkring § 105 i forbindelse med den kommende revision af tipsloven. Det er dér, vi står nu, og jeg går ud fra, at ministeren vil tale med undervisningsministeren herefter om de problemer.

Dernæst vil jeg bare sige, at vi har anvist flere veje til at løse problemet omkring ligestillingen. Jeg ønsker ikke i dag at lægge mig fast på en bestemt måde at gøre det på, for jeg ønsker at fremme sagen. Jeg ønsker, at flest muligt partier kan tilslutte sig, men vi har peget på mange muligheder, og vi ønsker i det kommende udvalgsarbejde at nå dertil.

(Kort bemærkning).

Arne Bjerregaard (KrF):

Jeg må bare svare ministeren, som siger, at jeg ikke kender noget til forslaget: jeg må selvfølgelig beklage, at ministeren er bedre orienteret om min viden, end jeg selv er.

Men så må jeg spørge ministeren: vil ministeren garantere — det kommenterede han jo ikke — at det hidtidige tilskud fra andre områder på 4,4 mill. kr. til det idébestemte ungdomsarbejde stadig væk oprettholdes? Ellers kan man, som jeg sagde, kun komme til det tal, at man kun får 200.000 kr. mere end efter det nuværende forslag. Med hensyn til de kulturelle og almene for-

mål talte jeg ikke om kulturministeriet, jeg sagde, at ministeriet får en afgørende indflydelse på, hvem der får disse penge.

Ministeren for skatter og afgifter (Svend Jakobsen):

Jeg ved ikke, om jeg må bede hr. Brixtofte citere det afsnit, der står foran det, han nævnte fra undervisningsministerens brev, og således gøre tinget bekendt med de forudsætninger, der ligger bag den besparelse, som såvel venstre som kristeligt folkeparti og socialdemokratiet er enige om at gennemføre på statsbudgettet. Det er også svar til hr. Arne Bjerregaard: når vi i fællesskab et andet sted er blevet enige om at gennemføre denne besparelse, kan jeg selvfølgelig ikke her fra denne talerstol stå og sige, at det ikke gælder mere.

(Kort bemærkning).

Brixtofte (V):

Desværre er revisionen af fritidsloven udskudt i øjeblikket, og det er under den betragtning, man skal bedømme følgende tekst fra undervisningsministeren. Jeg citerer:

„Såfremt der skulle opstå problemer med hensyn til kommunernes tilskudsydelse til det idébestemte ungdomsarbejde, vil jeg tage spørgsmålet op til overvejelse i forbindelse med den kommende revision af tipsloven.“ Og det er her, vi står nu.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ophevelse af lov om oprettelse af et socialforskningsinstitut [af Dohrmann m. fl.].

(Lovforslag nr. 128. Fremsat 16/12 75).

Lovforslaget sattes til forhandling.